

Bruikbaarheid en praktische relevantie

PAO scoort hoog op bruikbaarheid. Op pagina 78 van het boek is uitgewerkt wat bruikbaarheid is en hoe de participatief actieonderzoeker kan werken aan bruikbaarheid.

Het belang van bruikbaarheid voor praktijkgericht onderzoek (en dus ook PAO) wordt onderschreven door Daan Andriessen & Rene Butter, van het Lectoraat Methodologie van Praktijkgericht Onderzoek (Hogeschool Utrecht).

In deze notitie wordt hun opvattingen beschreven. Wij merken daarbij op dat zij in hun oraties en geschriften wisselend de term bruikbaarheid en praktische relevantie gebruiken.

1. Praktische relevantie en bruikbaarheid

In zijn Openbare Les "Praktisch relevant én methodisch grondig? Dimensies van onderzoek in het HBO" bij de aanvaarding van het Lectoraat Methodologie van Praktijkgericht Onderzoek aan de Hogeschool Utrecht (Andriessen, 2014) benoemt Daan Andriessen twee **centrale dimensies in praktijkgericht onderzoek**: **'praktische relevantie' en 'methodologische grondigheid'**.

Beide dimensies ziet hij niet als elkaars tegenpolen: "beide dimensies moeten en kunnen worden gecombineerd". Door deze dimensies in een figuur als twee aparte dimensies uit te zetten kun je inzichtelijk maken hoe praktijkonderzoekers zich bij het maken van methodologische keuze bewegen langs deze twee dimensies. In praktijkgericht onderzoek is er volgens Andriessen een grote diversiteit in opvattingen over de manier waarop praktische relevantie en methodische grondigheid gestalte krijgen.

In zijn verdere betoog gebruikt hij deze twee dimensies om verdieping te geven aan de vele aspecten van het doen van praktijkgericht onderzoek.

Elders in zijn betoog werkt hij de begrippen praktische relevantie en bruikbaarheid uit.

In theoriegericht onderzoek worden vrijwel geen eisen gesteld aan de praktische relevantie, maar in praktijkgericht onderzoek is relevantie uiteraard van groot belang.

Bij **praktische relevantie** gaat het volgens Andriessen om de vragen: Hoe sluiten resultaten zo goed mogelijk aan bij de praktijk? Hoe zorgen we ervoor dat de resultaten ook daadwerkelijk worden gebruikt?

Hoe kan het onderzoek zelf al helpen de praktijk te verbeteren?

Als hij in gaat op de eisen voor praktische relevantie haalt hij Butter & Verhagen (2014) aan, die vooral de bruikbaarheid van het praktijk gericht onderzoek benadrukken. Zij onderscheiden verschillende soorten bruikbaarheid:

- geëxpliciteerde bruikbaarheid:
het onderzoek moet aangeven hoe het ten goede kan komen aan de praktijk;
- nuttige bruikbaarheid:
het onderzoek moet aangeven voor wie het bruikbaar is en op welke manier;
- participatieve bruikbaarheid:
het onderzoek moet aansluiten bij de vragen die in de praktijk leven;
- innovatie:
het onderzoek moet nieuwe inzichten, producten adviezen en dergelijke opleveren;
- valorisatie: het onderzoek moet ook daadwerkelijk gebruikt worden.

2. Verwerkingsopdrachten bruikbaarheid en praktische relevantie

O Welk begrip heeft jouw voorkeur bruikbaarheid of praktische relevantie?

O Welke invulling van bruikbaarheid past jou het beste?
Migchelbrink (p78, boek) of Butter & Verhagen (hierboven)

O Als je jouw PAO onderzoek of onderzoeksopvatting scoort m.b.v. de De twee dimensies van Andriessen waar kom je dan uit?